

Nota Signaalwaarde**Aanleiding:**

Er is al enige tijd een politieke, bestuurlijke en maatschappelijke roep om signaalwaardes te koppelen aan maatregelen of niveaus van escalatie om zo transparantie en eenduidigheid van de te nemen maatregelen te bevorderen. In deze nota gaan we in op deze roep en stellen we voor om een signaalwaarde voor het aantal positief geteste mensen (regionaal en landelijk) op te nemen op het dashboard.

Beslispunten:

Gaat u ermee akkoord om – tegen het advies van het RIVM in – voor het aantal positief geteste mensen een signaalwaarde met bandbreedte op te nemen van 7-10 positief geteste mensen op de 100.000?

Gaat u ermee akkoord om deze signaalwaarde op landelijk én regionaal niveau toe te passen?

Kernpunten:

- Het RIVM is ook op dit punt voor advies gevraagd: zij geven aan dat zij – naast de al gegeven signaalwaarde voor het aantal ziekenhuis en IC opnames – geen betrouwbare signaalwaarde kunnen geven voor de andere indicatoren op het dashboard. De inzet van experts is de belangrijkste tool om de situatie goed te kunnen duiden.
- Het toevoegen van een signaalwaarde is dus een **politieke keuze**.
- In andere landen is wel een signaalwaarde toegevoegd aan de indicator “positief geteste personen.”
- Ook in de media en uit de politiek is wordt er gevraagd naar een signaalwaarde op het aantal positief geteste personen.
- Het voorstel is om een bandbreedte van tussen de 7 en 10 op de 100.000, voor ten minste 3 dagen, als signaalwaarde toe te voegen aan het dashboard. Dit verschaft wel inzicht in de cijfers, maar geeft ook ruimte om maatwerk te leveren.
- Verder is het belangrijk dat niet alleen op deze signaalwaarde wordt afgestaan, als er maatregelen moeten worden genomen. Alle informatie samen geeft het meest complete beeld van de ernst van de situatie. Daarom moet ook goed naar de andere indicatoren gekeken worden om een juiste afweging te kunnen maken of en welke maatregelen nodig zijn. Ook dit moet duidelijk naar het publiek gecommuniceerd worden.

Toelichting Advies:**I. Voeg alleen een signaalwaarde toe voor het aantal positief geteste personen.**

Wij stellen voor om alléén voor het aantal positief geteste mensen een signaalwaarde toe te voegen, omdat hier de meeste vraag naar is en de signaalwaardes in andere landen voldoende houvast geven om zo’n signaalwaarde vast te stellen. Dat is voor de andere indicatoren vooralsnog niet het geval.

- Er zijn al enkele indicatoren op het dashboard waar een signaalwaarde aan is gekoppeld: ziekenhuisopnames en IC opnames zeggen iets over de druk van het virus op de zorg, als er teveel opnames komen, kan de zorg het niet meer aan en dit is dus per definitie zorgwekkend. Als het reproductiegetal boven de 1 is, groeit het aantal besmette en besmettelijke mensen en dit is dus reden om extra goed op te letten.
- Het RIVM heeft aangegeven geen signaalwaarde te kunnen geven voor de andere indicatoren.
- Andere landen hebben daarentegen wel een signaalwaarde voor het aantal positief geteste personen. (10)/(2a) regionaal: 7 op 100.000; (10)/(2a) pm).
- Ook is er veel vraag naar duiding van deze indicator, men – burger, bestuurders, politiek – vindt het lastig om zonder zo waarde te schatten wanneer een stijging reden tot zorg is en dit kan zorgen voor onbegrip op het wel of niet aanscherpen van maatregelen. Zeker als er wel over deze stijging gecommuniceerd wordt tijdens persconferenties over (regionale) maatregelen. Vanwege deze vraag om duiding kan het een politieke keuze zijn om toch een signaalwaarde toe te voegen.

De signaalwaarde kan worden afgeleid van de regionale signaalwaarde die $(10)/(2a)$ hanteert. Dit is 7 positief geteste op de 100.000 mensen. Wij stellen voor hier een bandbreedte te gebruiken en aan te geven dat dit 3 dagen zo hoog moet zijn, om de impact van fluctuaties te verkleinen, zie hieronder.

II. Gebruik een bandbreedte voor de signaalwaarde

Het RIVM is gevraagd om een signaalwaarde te geven voor andere indicatoren waaronder het aantal positief geteste mensen. Zij hebben aangegeven dat de ernst van de situatie voor zo'n groot deel afhangt van andere factoren dat het niet mogelijk is om op dit op basis van een signaalwaarde te duiden. Wat het aantal positief geteste mensen betekend voor de situatie hangt af van andere factoren zoals:

- hoeveel mensen en welke groepen mensen laten zich testen,
- wat is het testbeleid,
- zijn bronnen nog goed traceerbaar,
- hoe ontwikkelen de ziekenhuis en IC-opnames,
- etc.

Om recht te doen aan deze complexe werkelijke situatie, die moeilijk te vangen is in "het aantal positief geteste mensen per 100.000", stellen wij voor om een bandbreedte te gebruiken, van tussen de 7 en 10 op de 100.000 (en voor drie dagen). Dit geeft meer ruimte om per situatie de ernst te beoordelen en zorgt dat fluctuaties bijvoorbeeld door een weekend effect, niet direct iedereen in de crisistand zet.

III. Bekijk de signaalwaardes in samenhang en communiceer dit

Wij adviseren om de signaalwaarde voor aantal positief geteste personen niet los te zien van andere belangrijke indicatoren. Zo kan het zo zijn dat het aantal positief geteste personen hoog is, maar het aantal ziekenhuisopnames laag blijft of juist andersom. Ook kan het zo zijn dat het aantal ziekenhuisopnames nog stijgt, maar het aantal positief geteste personen afneemt en de R onder de 1 duikt. In al deze situaties is er een andere mate van zorg en reden om wel of niet over te gaan op vergaande maatregelen.

IV. Gebruik dezelfde signaalwaarde voor regionale en landelijke duiding

Wij adviseren om de signaalwaarde 7-10 per 100.000 toe te passen op het landelijke deel en het regionale deel van het dashboard. Dit is duidelijker in de communicatie dan twee verschillende signaalwaardes en de ervaringen uit het verleden geven aan dat dat ook het moment is om je zorgen te maken of maatregelen te nemen, ook op regionaal niveau. (pm aanvullen met cijfers uit VR en voor landelijk uit tijd 1ste golf).